

Moederschap en bevruchtingstechnieken (1990)

Sieth Delhaas

Abdij Heeswijk-Dinther, 26 april 1990

Notities

Moederschap:

biologisch: vermogen van vrouw om kinderen te krijgen,
sociaal: alles wat er vanuit de samenleving aan dat vermogen om kinderen te krijgen is toegevoegd, bijvoorbeeld bepaalde arbeid, zorg, gedrag, emoties, verplichtingen etc.

Hier nadruk op sociaal moederschap.

Historici zeggen: moederliefde is een kwestie van evolutie.

Anderen: het hangt samen met zaken als welvaart, overlevingskansen en modes.

Ook: hoe verder je teruggaat in de geschiedenis hoe minder liefde er te vinden is in gezinnen en hoe wreder de behandeling van kinderen.

Moederliefde zou mythe zijn (zie boek Badinter: *de mythe van de moederliefde*)

Ver verleden (oorsprong India?) stuit men op gezag van vader, status van vrouw is onmondigheid.

Pas met boodschap van Christus komt verandering door prediking van naastenliefde.

Bijvoorbeeld 13e eeuw: vaders in Frankrijk hebben nog het recht om kinderen te doden.

Middeleeuwen verliest vader terrein door rol van moeder en bemoeienis van de kerk en andere instituten o.a. onderwijs.

Status kind vóór boek Rousseau 1762 '*over de opvoeding*' kent geen specifieke levensfase.

Begin 18e eeuw komen allerlei moralisten die zich met kind gaan bemoeien, dus ook met moeder.

Voor die tijd werd kind als last gezien.

Leer van kerkvader Augustinus werkt eeuwen door; kind: symbool van de macht van het kwaad, belast met erfzonde.

'Wij zijn in onze jeugd als dieren zonder verstand, rede of oordeel. Het leven van een kind is als dat van een beest.

De mens moet zich van het kinderlijke bevrijden zoals hij zich van het kwaad bevrijdt.'

Literatuur: aanbeveling aan ouders om kinderen koel te bejegenen. Moeders in 18e eeuw hebben geen zin kinderen te verzorgen, vooral in de aristocratie. Zij zijn groot voorbeeld voor

burgerij en lagere klassen.

1778 Lyon 180.000 inwoners, slechts voor 1000 van de 6000 kinderen die per jaar worden geboren, is er een gezonde min, de rest wordt ondergebracht bij ziekelijke en wegwijnende minnen.

Gezin en industrialisatie:

Grote toeloop van platteland naar steden. Sterke groei bevolking door afname kindersterfte, lagere huwelijksleeftijd, grote vruchtbaarheid, lager sterftecijfer.

Ontstaan van grote problemen zoals: criminaliteit, alcoholisme, ziekten, zelfmoord etc.; deze moeten worden opgelost via gezin.

Grote druk op vrouwen door middel van beschavings- en zedelijkheidsoffensief. Verzet van Confessionelen (prot. en r.k.) en socialistische arbeidersbeweging tegen arbeid van gehuwde vrouw buitenshuis.

Goed voor vrouw: medisch® zorg, veiliger bevallingen en geboortebeperving.

Slecht voor vrouw: verarming van het leven, nu alleen nog opvoedster, huishoudster en consumenten.

Nederland heeft binnen Europa zeer hoge huwelijksvruchtbaarheid en meeste kinderen per huwelijk in W. Europa.

Weerstand tegen anticonceptie door christelijke sexuele moraal

Vanaf 1909 tot 1937 wetgeving tegen beroepsarbeid buitenshuis van gehuwde vrouwen.

~~~~~

Voorbeeld discussie over (christelijke) sexuele moraal.

Jij bent die vrouw!

‘Het is ongelooflijk hoe sommige mensen je ter verantwoording roepen voor zaken die alleen mijzelf en ons aangaan’.

‘Weet je wat me vandaag is overkomen, Frans?’

‘Vertel eens, kind.’

‘Ja, daar gaat het nu juist over. Jan vroeg me vandaag ronduit hoe lang ik het nog dacht vol te houden om geen kind te willen. Ik gaf mijn gebruikelijke antwoord. En hij wilde er kennelijk een gesprek over beginnen. Ik zag toch geen kans om het af te kappen, maar hield me op de vlakte. Weet Je wat hij zei toen hij geen poot aan de grond kreeg?’

‘Nee, ik ben hartstikke benieuwd. Je weet ik bewonderd je strijdbaarheid.’

‘Hij begon of ik het wel voor mijn geloof kon verantwoorden. Ik zei: “hoe zo geloof?”

“Nou ja”, begon hij wat te stuntelen. “Je bent toch christelijk opgevoed en je weet toch dat het Gods bedoeling is dat vrouwen moeder worden?”

Ik dacht dat ik ontplofte. Dat zulke ideeën nog bestaan. ‘

‘Zal ik je eens wat vertellen? Die man ziet groen van jaloezie dat jij hem over twee jaar opvolgt als hij in de VUT gaat.

Hij weet dat jij een perfecte milieudeskundige bent en dat jouw mening ook buiten het bureau wordt gehoord en gewaardeerd. Trek je van die flauwe praat toch niets aan.

Dacht je dat ik er nooit op aangesproken werd dat jij geen kinderen wilt?’

‘Wat zeg je..? Ik geen kinderen wil. Wij geen kinderen willen bedoel je!’

‘Nou ja, wij dan. Dat is toch vanzelfsprekend.’

‘Nou, zo vanzelfsprekend is dat kennelijk niet, want ik word er ook via jou op aangesproken door anderen, dat ik geen kinderen wil. Of twijfel je soms aan onze beslissing. Zeg ‘ns eerlijk?’

‘Nee, ik twijfel niet, maar ik denk dat als ik met iemand! zou samenwonen die persé wél kinderen zou willen, het voor mij wat anders lag. Kinderen krijgen is tenslotte iets wat het eerst de vrouw aangaat..’

‘Nou, nu geloof ik toch dat we de discussie nog eens opnieuw moeten beginnen.. .’

Vragen voor de bespreking:

Hoe wordt de vrouw hier aangesproken, als .....

Welke argumenten kun je als vrouw aanvoeren om geen kinderen te willen?

Waar zijn deze argumenten op gebaseerd?

Waarop berust de veronderstelling van je collega dat het gods bedoeling is dat je als vrouw moeder wordt?

Uitgaande van deze veronderstelling: zie je verschillen tussen vroeger en nu?

Wat is de rol van je partner in deze discussie?

~~~~~

Jij bent die vrouw

‘Wat een geluk toch dat mijn gynaecoloog de moed erin houdt.

Hij zegt dat mijn onvruchtbaarheid met IVF zo goed als zeker moet kunnen worden opgeheven om zwanger te worden.

Ik durf het niet toe te geven, maar soms zou ik wanhopig worden zonder zijn vasthoudendheid.

Zou ik Marcel bellen dat het weer is mislukt?

Of wachten tot hij thuis komt vanavond?

Oh, het is voetballen vanavond.

Weinig tijd om erover te praten. Maar ja; wat moeten we er nog over zeggen?

Hoe lang ben ik nu bezig?

Eens kijken..., toen ik trouwde op m’n vijftienvingste heeft het toch wel geduurd tot ik 28 was voordat we ons hebben laten onderzoeken. Beiden tegelijk.

Dat hadden we afgesproken. De dokter vond dat een beetje belachelijk. Vond het voldoende als ik me eerst maar liet onderzoeken. Maar wij hadden het zo afgesproken.

De kunstmatige inseminaties daarna hadden geen succes.

Eigenlijk word je elk Jaar onzekerder.

Ik was toch al 31 toen de IVF officieel kon in ons ziekenhuis.

Die eerste keer viel zwaar tegen: eerst die hormoonbehandeling, later de narcose voor de eicelpunctie en na de terugplaatsing van de bevruchte cel in de baarmoeder begint het

afwachten. Na twee keer mislukken heb ik mijn baan opgezegd. Ik werd zo gespannen... Ik had mijn aandacht er niet meer bij op mijn werk.

Nu ben ik alweer vier jaar thuis.

Maar ik hou vol, want de gynaecoloog zegt, dat er grote kans is dat ik toch nog zwanger raak.

~~~~~

Vragen voor de bespreking:

Welke argumenten heb je om toch een kind te willen?

Waar komen deze argumenten vandaan?

Hoe ver ga je als vrouw/man in je wens/eis een kind te willen?

Welke ideeën over moederschap kunnen in dit geval een rol spelen?

